Accountantsverslag
controle 2020
Gemeente Drimmelen

Gemeente Drimmelen
T.a.v. de gemeenteraad
Park 1
4921 BV Made

’s-Hertogenbosch, 28 mei 2021

Referentie: A00651/004/EK/ED/hv

Accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2020

Geachte raad,

Met genoegen presenteren wij u ons accountantsverslag met betrekking tot de controle van de jaarrekening 2020 van Gemeente Drimmelen. Onze controle is uitgevoerd conform onze opdrachtbevestiging van 14 oktober 2020 met kenmerk A00651/002/EK/ED/hv. Dit verslag gaat in op de belangrijkste bevindingen uit de controle van de jaarrekening van Gemeente Drimmelen.

De conceptversies van dit verslag hebben wijn besproken met de ambtelijke organisatie en uw portefeuillehouder Financiën. Bovendien hebben wij dit accountantsverslag toegelicht aan de Financiële Commissie.

Ons accountantsverslag bestaat uit drie hoofdstukken. In hoofdstuk 1 zijn de belangrijkste waarnemingen en overwegingen opgenomen naar aanleiding van onze controle. In hoofdstuk 2 rapporteren wij over onze bevindingen ten aanzien van de WNT en SiSa. In hoofdstuk 3 geven wij ten slotte onze visie over de kwaliteit van uw interne beheersing. Hierbij kijken wij tevens terug naar de opvolging van onze bevindingen naar aanleiding van onze interim-controle, waarover wij u in december hebben geïnformeerd middels onze managementletter.

Wij danken u voor het vertrouwen dat u het afgelopen jaar in ons als uw externe accountant heeft gesteld. Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de medewerking die we ervaren hebben tijdens onze werkzaamheden. Ondanks dat we vanwege de omstandigheden de controle wederom op afstand hebben moeten verrichten, zijn wij van mening dat we vanwege de goede samenwerking met elkaar toch tot een gedegen controle zijn gekomen.

Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Q-Concepts Accountancy B.V.

drs. E.E.T.M. Kalnenek RA

Inhoudsopgave

1. De jaarrekening geeft een getrouw en rechtmatig beeld 4

De jaarrekeningcontrole is nagenoeg afgerond, met uitzondering van de controle van de 3Ds's (onderdelen Jeugd en WMO) 4

Naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden tot op heden resteren geen ongecorrigeerde fouten en onzekerheden 4

Het BBV en het door de raad vastgestelde normenkader worden nageleefd 4

Het begrotingscriterium is nageleefd 5

De door Gemeente Drimmelen gemaakte schattingen in de jaarrekening zijn aanvaardbaar 5

Financiële kengetallen zijn toereikend toegelicht 6

Verantwoording Beleidsindicatoren 6

Overzicht taakvelden 6

COVID-19 6

Geen aanwijzingen van materiële fraude tijdens onze controle geconstateerd 7

Q-Concepts Accountancy heeft de onafhankelijkheid gewaarborgd 7

2. Overige bevindingen 8

De WNT-verantwoording 2020 voldoet aan de eraan gestelde eisen; we blijven aandacht vragen voor aspecten van interne beheersing van de WNT 8

Geen fouten of onzekerheden geconstateerd in de SiSa-verantwoording 8

3. Onze visie op uw interne beheersing 9

Onze visie op uw interne beheersing - opvolging bevindingen 2020 en voorgaande jaren 9

De voortgang ten aanzien van de rechtmatigheidsverklaring 9

4. Bijlage A – opvolging bevindingen voorgaande rapportages 10

Bijlage 1: Status bevindingen en aanbevelingen voorgaand jaar 10

1. De jaarrekening geeft een getrouw en rechtmatig beeld

De jaarrekeningcontrole is nagenoeg afgerond, met uitzondering van de controle van de 3Ds's (onderdelen Jeugd en WMO)

De controle van de jaarrekening 2020 van gemeente Drimmelen is nagenoeg afgerond. Op basis van onze werkzaamheden zijn wij voornemens om een goedkeurende verklaring verstrekt ten aanzien van de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid. Deze verklaring zullen wij dateren op 3 juni 2021, de datum van de raadsvergadering waarin de jaarrekening wordt goedgekeurd.

Naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden resteren geen ongecorrigeerde fouten en onzekerheden meer

De tijdens de controle 2020 gehanteerde controletolerantie voor fouten bedraagt € 649.000 en voor onzekerheden € 1.947.000. De controletolerantie is berekend op basis van 1% (voor fouten) c.q. 3% (voor onzekerheden) van de totale lasten inclusief dotatie aan de reserves conform de jaarrekening 2020. Onze rapporteringstolerantie bedraagt € 65.000.

Bijbehorende kerncijfers (x1.000) van de jaarrekening betreffen:

(x €1.000)	2020	2019
Balanstotaal	79.549	71.558
Eigen vermogen	44.653	46.766
Totale lasten (incl. dotaties aan reserves)	68.792	59.495
Resultaat	282	-/- 375

Ongecorrigeerde verschillen

De uitkomsten van de controlewerkzaamheden van de afdeling Audit & Controle van Gemeente Breda ten aanzien van de Jeugd-bestedingen binnen het WBO-verband, alsmede de beoordeling van deze werkzaamheden door de accountant van Gemeente Breda leiden tot een totaal aan onzekerheden van € 567.000. Deze bevinding is vergelijkbaar met 2019. Deze onzekerheid is als volgt opgebouwd:

Lasten Jeugdzorg kleine zorgaanbieders:	€ 456.000
Lasten Jeugdzorg waarvoor geen controleverklaring is ontvangen:	€ 32.000
Productieverantwoording met een verklaring van oordeelonthouding:	€ 79.000

De onzekerheid ten aanzien van de lasten met betrekking tot de kleine zorgaanbieders is middels aanvullende werkzaamheden door gemeente Breda ten aanzien van de aspecten recht op zorg en feitelijke levering van zorg teruggebracht tot nihil.

De totaal hierboven gerapporteerde fouten en onzekerheden overschrijden onze materialiteit niet en leiden derhalve niet tot een aanpassing van onze controle-verklaring.

Het BBV en het door de raad vastgestelde normenkader worden nageleefd

De jaarrekening is opgesteld door Gemeente Drimmelen in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving beoordeeld; en
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld.

Wij zijn van mening dat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die u heeft gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2020 aanvaardbaar zijn.

In het BBV is niet voorgeschreven dat in de jaarrekening ook de vergelijkende cijfers over voorgaande jaar moeten worden opgenomen. U neemt wel vrijwillig de vergelijkende cijfers over 2019 op in het overzicht baten en lasten. Naar ons inzicht verhoogt dit de vergelijkbaarheid en leesbaarheid van de jaarrekening. Het verdient hierbij aanbeveling om een toelichting op te nemen ten aanzien van de belangrijkste verschillen ten opzichte van vorig boekjaar. Momenteel neemt u namelijk enkel een analyse van de begrotingsafwijkingen op in uw jaarrekening.

Daarnaast concluderen wij dat Gemeente Drimmelen het door de gemeenteraad d.d. 21 januari 2021 goedgekeurde normenkader heeft nageleefd.

Het begrotingscriterium is nageleefd

Het begrotingscriterium wordt nader uitgewerkt in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO). Hierin wordt gesteld dat begrotingsoverschrijdingen in principe altijd onrechtmatig zijn, maar dat deze niet altijd meegenomen dienen te worden in het oordeel van de accountant. Dit geldt bijvoorbeeld voor de overschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid, kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct eraan gerelateerde opbrengsten en overschrijdingen bij openeinderegelingen.

De totale werkelijke lasten na bestemming over 2020 bedragen € 68,8 miljoen tegenover begrote lasten na wijziging van € 73,5 miljoen. De werkelijke baten na bestemming over 2020 bedragen € 69,1 miljoen tegenover € 73,5 miljoen begrote baten na wijziging.

Kijkend naar de lastenoverschrijdingen per programma, merken we op dat binnen de programma's Burger en Bestuur (€ 329.000) en Openbare ruimte (€ 459.000) sprake is van een lastenoverschrijding. Bij de andere programma's is sprake van een onderschrijding.

De overschrijding binnen het programma Burger en Bestuur wordt net als over 2019 verklaard door de extra dotatie van € 400.000 aan de Appa-voorziening (Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers) als gevolg van de lage rekenrente en een langere levensverwachting overeenkomstig de circulaire "Aanpassing pensioenen en inhoudingen appa" van het Ministerie van BZK.

De overschrijding binnen het programma Openbare ruimte wordt veroorzaakt door lagere kosten welke toe te rekenen zijn aan de tarieven van de riolering. Dit betreft met name de lagere toerekening van de BTW en rente. In 2020 leidt dit uiteindelijk tot een hogere storting in de voorziening riolering.

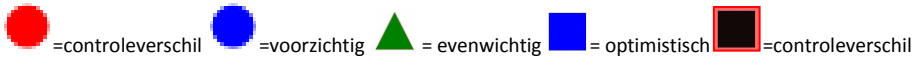
Voor een nadere uiteenzetting van de afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijzigingen verwijzen wij naar de hoofdstukken "Analyse begrotingsafwijkingen". Hierin wordt naar onze mening op adequate wijze verantwoording afgelegd ten aanzien van het begrotingscriterium.

De geconstateerde overschrijding is in te delen in de bovengenoemde categorieën en hiermee *niet* onrechtmatig.

De door Gemeente Drimmelen gemaakte schattingen in de jaarrekening zijn aanvaardbaar

Bij het opstellen van de jaarrekening dient het college belangrijke schattingen aangaande de verslaggeving toe te passen en toe te lichten. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2020 beoordeeld en hebben geconcludeerd dat deze zijn gebaseerd op consistente toepassing van uitgangspunten en aannames.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende motivering, waarbij de aanvaardbare bandbreedte, gebaseerd op materialiteitsoverwegingen er als volgt uit ziet:

Belangrijkste schattingen	Oordeel	Toelichting en argumentatie
Waardering en afschrijvingen materiele vaste activa	▲	We hebben vastgesteld dat Gemeente Drimmelen haar nota Waarderen en afschrijven heeft nageleefd. Er zijn daarnaast geen indicaties op bijzondere waardevermindering van materiele vaste activa.
Vastgoed	▲	De waardering van het vastgoed hebben wij getoetst aan de notitie Waardering vastgoed van de Commissie BBV. Op basis hiervan hebben wij ons gericht op die aspecten die volgens deze notitie de waardering van vastgoed sterk beïnvloeden, namelijk: vastgoed bestemd voor verkoop, leegstand en vastgoed met een wijziging van maatschappelijke naar een bedrijfseconomische functie. Wij hebben hieromtrent geen uitzonderingen geconstateerd.
Waardering financiële vaste activa	▲	In 2020 hebben wij geen indicaties dat er sprake zou zijn van een mogelijk bijzondere waardevermindering. Leningen worden conform de hieronder liggende contractuele afspraken afgelost. Voor de opvolging van de bevindingen aangaande het beoordelen van de financiële positie van leningnemers wordt verwezen naar Bijlage A in hoofdstuk 4.
Waardering debiteuren	▲	Debiteuren zijn juist gewaardeerd in de jaarrekening. De omvang van de voorzieningen voor oninbaar geachte debiteuren is op een consistente wijze bepaald.

Grondexploitaties		Bij het actualiseren van de grondexploitaties worden door het college normaliter schattingen gemaakt met betrekking tot variabelen als de gehanteerde rekenrente, inflatie, wijziging in begrote kosten en opbrengsten, programmering en de waardering. Gemeente Drimmelen maakt echter geen inschatting ten aanzien van de parameters rondom rekenrente en inflatie. Aangezien het wel becijferen van deze parameters geen materiele invloed heeft op de jaarrekening, stemmen wij hiermee in. Gemeente Drimmelen heeft geen voorziening voor verliesgevende exploitaties. Ook worden geen tussentijdse winsten genomen, overeenkomstig de Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019. Als laatste merken we op dat de Algemene Bedrijfsreserve Grondbedrijf ter hoogte van € 1.489.000, gegeven de zeer beperkte risico's binnen de nog lopende exploitaties, net als ultimo 2019 hoog lijkt weergegeven. Overeenkomstig uw Nota reserves en voorzieningen mag deze reserve maximaal € 1.500.000 bedragen. Wij hebben vernomen dat bij de begrotingsbehandeling is besloten om deze reserve met € 1,1 miljoen af te ramen.
Voorzieningen		Aan alle voorzieningen liggen actuele beheer-/ onderhoudsplannen ten grondslag. De dotatie aan de Voorziening wet Appa ad € 400.000 wordt verklaard door de aanzienlijk lage rekenrente en hogere levensverwachting overeenkomstig de circulaire "Aanpassing pensioenen en inhoudingen appa" (zie hiertoe ook de paragraaf "Het begrotingscriterium is nageleefd" in dit accountantsverslag).

Financiële kengetallen zijn toereikend toegelicht

We hebben vastgesteld dat de financiële kerngegevens juist zijn toegelicht in de jaarrekening, overeenkomstig de Ministeriële Regeling Kengetallen van het Ministerie van BZK.

Verantwoording Beleidsindicatoren

Vanaf boekjaar 2017 dient elke gemeente de realisatie van de door het Rijk geformuleerde Beleidsindicatoren, conform de Regeling Beleidsindicatoren, toe te lichten in de jaarrekening. De accountant dient ten minste de deugdelijke totstandkoming van deze indicatoren vast te stellen.

Gemeente Drimmelen heeft ervoor gekozen om alleen de verplichte beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. Gemeente Drimmelen heeft deze beleidsindicatoren uitgewerkt in het hoofdstuk "Basisset beleidsindicatoren".

Naar aanleiding van verrichte werkzaamheden concluderen dat de verplichte beleidsindicatoren juist zijn verantwoord in de jaarrekening 2020 van Gemeente Drimmelen.

Overzicht taakvelden

Het overzicht baten en lasten taakvelden in opgenomen als bijlage bij jaarrekening. Dit is een verplichting vanaf 2017. Het format voldoet aan het voorgeschreven format. Het overzicht baten en lasten is juist weergegeven in de jaarrekening.

COVID-19

Overheden maken extra kosten voor de bestrijding van de gevolgen van het coronavirus (COVID-19). Primair zijn de acties en maatregelen van gemeenten gericht op het tegengaan van de verspreiding van het COVID-19 virus. Daarnaast is er veel aandacht voor de bestrijding van de economische en maatschappelijke gevolgen in de vorm van ondersteuning aan huishoudens (inkomensondersteuning), bedrijven (uitstel belastingen) en maatschappelijke instellingen (kwijtschelding huur, subsidie).

Op 26 februari 2021 heeft de Commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (BADO) de Notitie "Effecten en risico's voor decentrale overheden naar de jaarrekening 2020" gepubliceerd, waarin aandacht wordt gevraagd voor de verantwoording van COVID-19 effecten in de jaarrekening. Gemeente Drimmelen heeft tijdig geanticipeerd op deze notitie en heeft meteen na de publicatie van deze notitie de effecten in kaart gebracht. Overeenkomstig deze notitie heeft Gemeente Drimmelen eveneens een aparte Corona-paragraaf in de jaarstukken opgenomen. In de jaarrekening wordt overeenkomstig de notitie eveneens de maatschappelijke en financiële gevolgen van COVID-19 beschreven.
Wij hebben de paragraaf "Corona" in uw jaarstukken beoordeeld tijdens onze controle. Wij concluderen dat deze paragraaf geen strijdigheden bevat met de jaarrekening alsmede andere informatie die wij tijdens onze controle hebben opgedaan en dat deze paragraaf alle relevante aspecten raakt uit de BADO-notitie.

Aan andere belangrijke wijziging in onze controle betreft de verantwoording van de Tozo-uitkeringen. Naar aanleiding van onze controle concluderen we dat deze Tozo-uitkeringen juist en rechtmatig zijn verantwoord in de jaarrekening, waaronder de SiSa-bijlage.

Geen aanwijzingen van materiële fraude tijdens onze controle geconstateerd

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en opsporen van fraude en onregelmatigheden berust bij het college van burgemeester en wethouders van gemeente Drimmelen. In haar toezichthoudende rol is de gemeenteraad er verantwoordelijk voor dat het college van burgemeester en wethouders adequate procedures volgt en dat passende maatregelen worden genomen als dat nodig is.

Als uw accountant hebben we de verantwoordelijkheid om frauderisico's te identificeren, voor zover deze risico's tot een materiële fout in de jaarrekening kunnen leiden. Wij hebben geen concrete aanwijzingen van materiële fraude geconstateerd tijdens de controle met betrekking tot boekjaar 2020. Daarnaast heeft u aan ons geen melding gemaakt van door u geconstateerde fraudegevallen.

Q-Concepts Accountancy heeft de onafhankelijkheid gewaarborgd

Conform onze beroeps- en gedragsregels dient een accountant bij de uitvoering van zijn werkzaamheden onafhankelijk te zijn van zijn cliënt. Deze regels hebben zowel betrekking op de soort dienstverlening als de persoon die de dienstverlening uitvoert. De regels zijn daarnaast afhankelijk van de omvang en de soort klant. Q-Concepts heeft deze regels ook geïncorporeerd in haar beleid en bedrijfsvoering.

Wij hebben gedurende het jaar geen onafhankelijkheidsissues geconstateerd en bevestigen dat we deze onafhankelijkheidsvereisten hebben nageleefd. Op het tijdstip van het schrijven van dit accountantsverslag hebben wij inmiddels 335 uur besteed aan de jaarrekeningcontrole 2020 van Gemeente Drimmelen. Met de nog te verwachten uren in het kader van de controle van het Sociaal Domein, verwachten wij de begrote 350 uur te overschrijden. De belangrijkste reden hiervoor betreft de tijdsbesteding ten aanzien van de aanvullende SiSa-regeling in 2020, alsmede en waaronder ook de Tozo-regeling.

2. Overige bevindingen

De WNT-verantwoording 2020 voldoet aan de eraan gestelde eisen; we blijven aandacht vragen voor aspecten van interne beheersing van de WNT

Op 22 juni 2020 is de ''Regeling Controleprotocol WNT 2020'' in de Staatscourant gepubliceerd. Het controleprotocol 2020 is ten opzichte van het controleprotocol 2019 op enkele punten gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- Het generieke bezoldigingsmaximum is verhoogd naar € 201.000 (2019: € 194.000). In 2021 zal het bezoldigingsmaximum overigens € 209.000 bedragen;
- Voor 2020 gelden voor externe topfunctionarissen hogere maxima dan voor 2019. De maxima per maand waarin is gewerkt zijn:
    - Voor de eerste zes maanden: € 26.800 (2019: € 25.900);
    - Voor de tweede zes maanden: € 20.300 (2019: € 19.600);
    - Met een maximum van € 193 (2019: € 187) per uur. Er wordt een gemiddelde uur norm tussen € 193 en € 187 berekend indien de periode betrekking heeft op zowel 2019 als 2020.
- Voor topfunctionarissen met samenloop van werkzaamheden bij een WNT instelling en bij een gelieerde rechtspersoon of een andere WNT instelling, dienen voortaan de WNT gegevens die op de samenloop betrekking hebben openbaar te worden gemaakt.
- Daarnaast dienen, als een topfunctionaris geen dienstbetrekking heeft, gedurende de eerste twaalf kalendermaanden de gewerkte uren van de betreffende topfunctionaris openbaar te worden gemaakt.

Bovengenoemde wijzigingen hebben een beperkte impact op Gemeente Drimmelen gehad.

Op basis van de controle van de WNT-verantwoording concluderen wij dat de WNT-verantwoording 2020 van Gemeente Drimmelen, zoals deze is opgenomen in de jaarrekening 2020, voldoet aan de eraan te stellen eisen.

Wij blijven aandacht vragen voor het hebben van een stelsel van interne beheersingsmaatregelen rondom de naleving van de WNT, zoals:

- Een aantoonbare controle door de gemeente instellingen of (nieuwe) contracten met topfunctionarissen voldoen aan de WNT en passen binnen de van toepassing zijnde bezoldigingsmaxima;
- Bij ontslagvergoedingen of afvloeiingsregelingen een aantoonbare controle door de instelling of deze voldoet aan de WNT en past binnen het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum;
- Een andere functionaris, niet zijnde topfunctionaris, controleert ten minste een maal per jaar of de werkelijke bezoldiging/ontslagvergoeding van de topfunctionarissen in overeenstemming is met de overeengekomen afspraken en de van toepassing zijnde maxima;
- De instelling beschikt per topfunctionaris over een overzicht van gedane betalingen aan de ontvangsten van deze functionaris gedurende het kalenderjaar, zowel via de salarisadministratie als anderzijds (bijvoorbeeld via de crediteurenadministratie).

Met betrekking tot verantwoordingsjaar 2021 vragen wij bijzondere aandacht voor de eerste twee punten, mede naar aanleiding van de ophanden zijnde uitdiensttreding van uw gemeentesecretaris.

Geen fouten of onzekerheden geconstateerd in de SiSa-verantwoording

Wij hebben de SiSa-verantwoording gecontroleerd met inachtneming van de specifieke instructies die door de Rijksoverheid zijn vastgelegd in de "Nota verwachtingen accountantscontrole 2020". Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden ("Bado") gelden voor de SiSa andere, zwaardere rapporteringstoleranties dan u als raad in uw controleprotocol hebt opgenomen. Dit stelt ministeries in staat om de toegekende specifieke uitkeringen vast te kunnen stellen. Wij hebben bij onze controle van de SiSa-verantwoording bij de jaarrekening 2020 geen fouten of onzekerheden geconstateerd. Hieronder hebben wij onze bevindingentabel opgenomen.

Naam specifieke uitkering		Fout / Onzekerheid	Financiële omvang fout / onzekerheid	Toelichting
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	n.v.t	€ 0	n.v.t
C1	Regeling Reductie Energiegebruik	n.v.t	€ 0	n.v.t
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	n.v.t	€ 0	n.v.t
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020	n.v.t	€ 0	n.v.t
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen_gemeentedeel 2020	n.v.t	€ 0	n.v.t
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_ gemeentedeel 2020	n.v.t	€ 0	n.v.t
H4	Specifieke uitkering investering sport (SPUK Sport)	n.v.t	€ 0	n.v.t
H8	Specifieke uitkering voor lokale sportakkoorden (Regeling Sportakkoord)	n.v.t	€ 0	n.v.t

3. Onze visie op uw interne beheersing

Onze visie op uw interne beheersing - opvolging bevindingen 2020 en voorgaande jaren

Wij zijn van mening dat het huidige niveau van uw interne beheersing gedegen is ingericht en hiermee een getrouwe en rechtmatige jaarrekening bewerkstelligt. U heeft voldoende interne beheersingsmaatregelen in de processen (in de lijn) ingericht om een betrouwbare gegevensverwerking te waarborgen.

Gemeente Drimmelen heeft de verbijzonderde interne controlefunctie (VIC-functie) verdeeld over twee functionarissen. Een functionaris neemt de interne controle van het Sociaal Domein (Jeugd/WMO/Participatiewet) voor haar rekening. De andere functionaris is verantwoordelijk voor de controle van de overige gemeentelijke processen. Voor een uitgebreidere uitwerking van de interne beheersing wordt verwezen naar de reeds verstrekte managementletter.

In voorgaande rapportages (managementletters en accountantsverslagen) hebben wij diverse bevindingen en aanbevelingen aan u gerapporteerd. Deze aanbevelingen worden door u samengevat in een voortgangsrapportage, die ieder kwartaal wordt besproken binnen het managementteam. Hierdoor houdt u als organisatie grip op de aanbevelingen van de accountant.

Van de 19 unieke bevindingen uit voorgaande jaren, die ten tijde van het uitbrengen van ons accountantsverslag over boekjaar 2020 nog open stonden, heeft u er per heden inmiddels 8 opgevolgd. Daarnaast bent u met de overige aanbevelingen gestart met de opvolging ervan. Enkele van deze openstaande bevindingen zijn reeds in verregaande fase van gereedheid. Wij verwijzen naar bijlage A in het volgende hoofdstuk (4) voor de gedetailleerde status van de openstaande bevindingen en aanbevelingen.

De voortgang ten aanzien van de rechtmatigheidsverklaring

Voorgaand jaar hebben wij reeds vastgesteld dat binnen de gemeente Drimmelen acties zijn ondernomen om te voldoen aan de eis van de rechtmatigheidsverantwoording. De raad heeft op 25 juni 2020 als volgt besloten:

- als volwassenheidsniveau te kiezen voor variant 1 volgens de “Notitie Rechtmatigheidsverantwoording” van de Commissie BADO, zijnde: “financiële rechtmatigheid en hantering van wettelijke normen”;
- als verantwoordingsgrens te kiezen voor 3%, zijnde het percentage dat op dit moment geldt als grens waarbinnen onzekerheden worden getolereerd;
- de rechtmatigheidsverantwoording van het college bij wijze van proef op te nemen in de jaarstukken 2020.

Ook dit jaar constateren wij dat de gemeente veel inspanning heeft geleverd op weg naar de rechtmatigheidsverantwoording en dat er stappen zijn gemaakt binnen de organisatie. De organisatie is goed op de hoogte van de ontwikkelingen rondom de rechtmatigheidsverantwoording, maar er dienen nog wel enkele stappen gezet te worden. In dit verband hebben wij vernomen dat u per 1 mei 2021 uw formatie voor de verdere professionalisering van uw interne beheersing uit gaat breiden

4. Bijlage A – opvolging bevindingen voorgaande rapportages

Bijlage 1: Status bevindingen en aanbevelingen voorgaand jaar
Legenda:

Open → Opgevolgd

ML: managementletter
ACV: accountantsverslag

Aspect	Bevinding en opvolging
Controle rechtmatigheid inkopen (aanbestedingen) 	**Bevinding/aanbeveling 2020** Wij bevelen aan de (interne) controle rondom de aanbestedingen aan te scherpen op basis van een gedegen spend analyse. Wij bevelen hierbij aan om deze controle overeenkomstig de SDO-notitie "Uitvoering van de controle op aanbestedingsrechtmatigheid" in te richten. **Opvolging** Wij hebben tijdens onze jaarrekeningcontrole geconstateerd dat uw controleaanpak rondom aanbestedingen aan kwaliteit heeft gewonnen. U hanteert zichtbaar de SDO-notitie. U heeft tevens aangegeven deze controle systematisch te borgen in uw verbijzonderde interne controleplan.
Omgevings-vergunningen 	**Bevinding/aanbeveling 2020** De verbijzonderde interne controlewerkzaamheden rondom omgevingsvergunningen heeft nog niet conform planning plaatsgevonden. **Opvolging** De benodigde werkzaamheden zijn ten tijde van de jaarrekeningcontrole uitgevoerd. Ook ten aanzien van dit proces heeft u aangegeven deze qua inhoud en timing beter te laten aansluiten op onze gezamenlijke aanpak en planning.
Inkoopfacturen 	**Bevinding/aanbeveling 2020** Wij hebben geconstateerd dat de controle van de inkoopfacturen nog niet volledig is afgerond. Van enkele inkoopfacturen heeft de controle op de juiste autorisatie en de controle van de prestatielevering plaatsgevonden. **Opvolging** De benodigde werkzaamheden zijn ten tijde van de jaarrekeningcontrole uitgevoerd.
Subsidie-verstrekkingen 	**Bevinding/aanbeveling 2020** Wij hebben tijdens de interim-controle vastgesteld dat nog geen controlewerkzaamheden ten aanzien van werking zijn uitgevoerd ten aanzien van de subsidieverstrekkingen. Werkzaamheden rondom opzet en bestaan zijn wel uitgevoerd. **Opvolging** De benodigde werkzaamheden zijn ten tijde van de jaarrekeningcontrole uitgevoerd.

Prestatieverklaring inkoopfacturen 	**Bevinding/aanbeveling ML/AC 2019 en eerder** Het documenteren van de prestatieverklaring als legitimatie goedkeuring inkoopfacturen. **Opvolging** Bij het goedkeuren van inkoopfacturen wordt zoveel mogelijk de prestatieverklaring gedocumenteerd. Wij hebben afgestemd dat voor leveringen van maximaal € 5.000 euro een factuur en bestelbon volstaan. Die prestatieverklaring is bij navraag direct leverbaar. Hiervoor is hernieuwd aandacht gevraagd in het managementteam.
Formaliseren processen rechten applicaties 	**Bevinding/aanbeveling 2017** Formaliseren processen toekennen, wijzigen en intrekken van rechten voor applicaties. **Opvolging** Het proces rondom het toekennen, wijzigen en intrekken van applicaties is geformaliseerd middels het opstellen van een werkbeschrijving en de registratie van aanvragen. Er worden geen aanvragen buiten het ticketregistratiesysteem om geregistreerd en de goedkeuring van de manager wordt altijd vastgelegd. Vanwege het nog altijd ontbreken van onderbouwende documentatie van Gemeente Breda hebben wij onze IT-audit niet volledig kunnen afronden en daarmee ook nog geen opvolging kunnen geven aan deze aanbeveling. Dit geldt overigens ook voor de overige aanbevelingen op het vlak van IT.
Vastlegging van rechten in systeem 	**Bevinding/aanbeveling 2017** Structurele vastlegging van rechten waarbij aanvragen om rechten te herleiden zijn naar de aanvrager van de autorisatie. **Opvolging** De bevinding is volgens u opgevolgd. Deze opvolging zal tijdens de IT-audit over boekjaar 2021 door ons worden geverifieerd.

Optimaliseren interne beheersing NB: dit betreft een samenvoeging van vijf van onze aanbevelingen (1, 2, 3, 7 en 8) uit ons accountantsverslag 2019. Aanbeveling 1 is opgevolgd.	**Bevinding/aanbeveling ML/AC 2019 en eerder** Continu optimaliseren van interne beheersing met als referentie in control statement commissie Depla en met meer inzet van IT-gerichte controles. **Opvolging** De gemeenteraad heeft op 25 juni 2020 conform besloten op formatie-uitbreiding VIC met 0,3 fte naar 1 fte. Inmiddels heeft u invulling gegeven aan deze wens en wordt de VIC-functie per 1 mei 2021 met 0,5 fte uitgebreid. Het hebben van een kwantitatief en kwalitatief goede VIC-functie blijft een randvoorwaarde voor de verbetering van de interne beheersing met oog op rechtmatigheidsverantwoording. Onze bevinding ten aanzien van de omvang van formatie is hiermee opgevolgd.
Frauderisicoanalyse 	**Bevinding/aanbeveling ML/AC 2019 en eerder** Opstellen en uitvoeren van analyse om frauderisico's te identificeren en beheersmaatregelen in te voeren. **Opvolging** Gemeente Drimmelen heeft nog geen frauderisicoanalyse opgesteld. Oorzaak hiervan is de nog beperkte capaciteit voor de interne controle.
Contractenregister 	**Bevinding/aanbeveling ML/AC 2019 en eerder** Aanleggen centraal contractenregister voor totaaloverzicht lopende contracten. **Opvolging** De tool Corsa-Contract is beschikbaar. Er wordt nog té bescheiden invulling gegeven aan het gebruik van Corsa-Contract. Zowel ten aanzien van het vullen met contracten als het onderhouden daarvan. De organisatie heeft ook ten aanzien van deze functie 1 fte contractmanagement uitgevraagd.

Inzicht IT-processen 	**Bevinding/aanbeveling ML/AC 2019 en eerder** Verkrijgen van zicht op de achterdeur binnen ICT-processen zoals back-up en recovery waarmee wordt voorkomen dat aan de achterkant alsnog ongeautoriseerde handelingen of mutaties plaatsvinden. **Opvolging** De opvolging is nog onderhanden en zal weldra opgevolgd zijn.
Financiële draagkracht leningnemers 	**Bevinding/aanbeveling 2018** Financiële draagkracht leningnemers (bijvoorbeeld Yacht Havens LTD en Jachthaven Biesbosch b.v.) te monitoren middels hun jaarstukken. **Opvolging** Financiële draagkracht leningnemers wordt via jaarstukken gemonitord. Tijdens de controle van de jaarrekening 2019 hebben wij reeds geconstateerd dat Gemeente Drimmelen de financiële positie van genoemde leningnemers op de voet volgt. De omvang van de leningen is ook afgenomen, waardoor het risico is gedaald. Wij merken tevens op dat Gemeente Drimmelen ook aandacht heeft voor het monitoren van de financiële positie van zorgaanbieders en verbonden partijen.
Het opstellen van een strategisch IT-beleid 	**Bevinding/aanbeveling ML/AC 2019** Het op- en vaststellen van een strategisch (meerjaren) IT-beleid. **Opvolging** Nagedacht wordt over de inhoud van een vast te stellen Cloud-strategie (verwacht 2e halfjaar 2021 (Ambitieplan)). Hierbij wordt het tempo van Gemeente Breda gevolgd.

Het periodiek toetsten van het informatie-beveiligingsbeleid en privacy-beleid 	**Bevinding/aanbeveling ML/AC 2019** Periodiek toetsen van de uitvoering van het recent vastgestelde informatiebeveiligings- en privacybeleid . **Opvolging** Het informatiebeveiligingsbeleid wordt door CISO uitgewerkt in een informatiebeveiligingsplan. De Functionaris Gegevensbescherming heeft in 2020 privacyscans uitgevoerd. Daarnaast heeft Drimmelen een bewustwordingscampagne uitgerold. Vastgesteld dat bovenstaande is opgevolgd.
Verankeren van BBV-notities in de Financiële Verordening en het normenkader 	**Bevinding/aanbeveling ML/AC 2019** Het verankeren van BBV-notities in de Financiële Verordening en het normenkader. **Opvolging** Een en ander is opgenomen in het normenkader 2020. Actualisering van de Financiële Verordening ex artikel 212 zal in 2021 plaatsvinden.